

Bemærkninger til lovforslaget

Den 18. marts 1949 (se Folketingstidende, tillæg A, sp. 3047; tillæg B, sp. 601; forhandlingerne: fremsættelsen sp. 77, 1. beh. sp. 337, 2. beh. sp. 3469, 3. beh. sp. 3527) vedtog folketinget at nedsætte en trustkommission. Denne kommission nåede aldrig at blive færdig med at undersøge kapitalkoncentrationen i dansk erhvervsliv.

Der har ved utallige lejligheder været fremført krav om en sådan undersøgelse.

Handelsministeren bad i 1975 indirekte det økonomiske råd om at påtage sig opgaven, men det magter næppe at gennemføre den og har heller ikke afgivet noget løfte herom.

LO fremførte kravet om en sådan kommission i 1976, og forslag blev fremsat i folketinget i 1976 af DKP, se tillæg A, spalte 1825 og folketingets forhandling 1976-77, spalte 3778.

I februar 1978 afgav handelsministeren løfte til folketingets erhvervsudvalg om at ville styrke monopoltilsynet administrativt, så kapitalkoncentrationen blev bedre undersøgt. Denne forbedring er ikke foretaget endnu, og endvidere har monopoltilsynet ikke hjemmel til at undersøge finanskapitales forhold, d.v.s. ejerforholdet mellem bankerne, industrien, forsikringsselskaberne, aktieselskaberne, anpartsselskaberne, kommanditselskaber, fonds m. fl. Monopoltilsynet har heller ikke bemyndigelse til at undersøge Bonde Niensens finansieringsforhold, og derfor er en særlig trustkommission nød-

vendig.

Statistiske Efterretninger fra 1978 nr. A 22, tabel 1, viste, at der i 1976 fandtes 393 ansættelser for 150.000 kr. eller mere i aktieudbytte. Fonds er skattefrie og ejer måske netop derfor en række store koncerner.

Monopoltilsynet har kun registreret ca. 150 enkeltvirksomheder som markedsdominerende.

Knud Jespersen nævnte i januar 1977 uimod sagt 34 navne på større markedsdominerende virksomheder, som overhovedet ikke er registreret af monopoltilsynet, bl a. ØK, A. P. Møller, F. L. Smidth, De Danske Sukkerfabrikker. Det Danske Trælastkompagni, Rockwool, Gutenberghus, Aller-koncernen, IBM., Christiani & Nielsen, Kampsax, Monberg & Thorsen, Højgaard & Schultz, Korn og Foderstofkompagniet.

Siden 1963 er der ikke foretaget en opgørelse over de udenlandske kapitalinteresser. Da var 13 pct. af aktiekapitalen i industriaktieselskaberne udenlandsk ejet.

I befolkningen er der et stort ønske om at få en sådan undersøgelse iværksat og afsluttet inden for en rimelig tid. Arbejdet foreslås derfor afsluttet inden 31. december 1981. I modsætning til den tidligere trustkommission kan handelsministeren ikke undlade at offentliggøre betænkningen med bilag. Formålet er netop at skabe større offentlighed omkring kapitalkoncentrationen i dansk erhvervsliv.